

Araştırma Makalesi / Research Article

Define Adası Hikâye Kitabının Coğrafi Kavramlar Açısından İncelenmesi

Examination of the Treasure Island Story Book in Terms of Geographical Concepts

Hamza YAKAR ¹ & Yurdal DİKMENLİ ²

Geliş/Received:05.04.2022

Kabul/Accepted:23.07.2022

Öz

Tüm disiplinlerde olduğu gibi coğrafyanın temelini de benzer olgu, olay ve süreçleri kategorize etmede kullanılan kavramlar oluşturmaktadır. Çocukların yaşadıkları dünyayı anlayabilmeleri ve anlamlandırabilmeleri için erken yaşlarda, dünyaya ilişkin bilgiler içeren ve bireyde keşfetme isteği oluşturan öğrenme yaşantıları oluşturulmalıdır. Çocukların okudukları hikâye kitapları da onlara farklı yaşamlara yönelik öğrenme yaşantıları sunan araçlardan biridir. Hikâyeler tema olarak doğadan ve insandan uzak olamayacağı için belli bir coğrafya ve coğrafi bilgiden de ayrı düşünülemez. Bu çalışmanın amacı, Define Adası hikâye kitabında yer alan coğrafi kavramları belirleyerek sınıflandırmaktır. Araştırmada, nitel araştırma desenlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın veri kaynağını Türkçeye Sevda Dursun tarafından çevrilen, Robert L. Stevenson'un "Define Adası" adlı hikâye kitabı oluşturmaktadır. Veri analizi sürecinde, hikâye kitabındaki coğrafi kavramlar belirlenmiş ve belirli özelliklerine göre kategorize edilmiştir. Kavramlar, belirlenen kategoriler dâhilinde yüzde ve frekanslarına göre tablolastırılmıştır. Analiz sonucunda, "fiziki coğrafya" ve "beşerî ve ekonomik coğrafya" olmak üzere iki temel kategori ve bu kategoriler içinde yer alan toplam 67 coğrafi kavram belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre, kitapta en fazla fiziki coğrafyaya kategorisinde coğrafi kavram olduğu tespit edilmiştir. En sık tekrar eden coğrafi kavramlar; gemi, ada, deniz, tepe ve ağaç kavramlarıdır. Coğrafi kavramların öğretimi açısından hikâye kitaplarındaki kavramlar göz önünde bulundurulduğunda, hikâyelerin kavram öğretiminde kullanılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk edebiyatı, hikâye, Define Adası, coğrafi kavram.

Abstract

As in all disciplines, the basis of geography is the concepts used to categorize similar phenomena, events and processes. In order for children to understand and make sense of the world they live in, learning experiences that contain information about the world and create a desire to explore in the individual should be created at an early age. The story books that children read are also one of the tools that offer them learning experiences for different lives. Since the stories cannot be separated from nature and people as themes, they cannot be considered separately from a certain geography and geographical knowledge. The aim of this study is to identify and classify the geographical concepts in the Treasure Island story book. In the research, the document analysis method, one of the qualitative research designs, was used. The data source of the research consists of the story book "Treasure Island" by Robert L. Stevenson, translated into Turkish by Sevda Dursun. In the data analysis process, the geographical concepts in the storybook were determined and categorized according to their specific characteristics. Concepts are tabulated according to their percentages and frequencies within the determined categories. As a result of the analysis, two basic categories as "physical geography" and "human and economic geography" and a total of 67 geographical concepts within these categories were determined. According to the results obtained, it was determined that the geographical concept was the most in the category of physical

¹ Sorumlu Yazar/Corresponding Author, Doç. Dr., Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, hmzyakar@gmail.com, ORCID: 0000-0002-9334-3525

² Doç. Dr., Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, dikmenliy@gmail.com, ORCID: 0000-0003-3738-3095